

HET KOMPAS KIJKT BINNEN BIJ ... HET WOON- EN WINKELPAND AAN HET DR. LANGEVELDPLEIN

DOOR MARGREET STRIJKER

Deze keer een bijzondere aflevering van 'Binnenkijken'. We brengen een bezoekje aan Jan en Ineke Gelderman, sinds 2000 de bewoners van het woon- en winkelpand aan het Dr. Langeveldplein 8-10. Zij vonden daar een flinke woning voor het gezin met vier kinderen en winkelruimte voor een boek-antiquariaat. Maar tegelijkertijd komt ook een vroegere bewoner een kijkje nemen: het is het geboortehuis

van Hans van der Sluijs (71). De vader van Hans had er, in het begin samen met zijn broer, sinds 1931 een schoenmakerij. Vader Kees (1907-1975) en moeder Stijntje (1907-1998) van der Sluijs-de Jong gingen na hun huwelijk op 24 september 1935 boven de schoenenzaak wonen. Er werden vier zoons geboren, waarvan Hans de tweede was. Het pand werd gehuurd van de ontwerper architect Aart Nieuwpoort.

In het kadaster is terug te vinden dat de familie Nieuwpoort het pand tot 1992 in bezit had. Na de familie van der Sluijs werd het nog verhuurd aan Schoenhandel en -reparatie Boer en aan de redactie van De Merwestreek. Vervolgens werd verzekeringsmaatschappij Univé eigenaar. Het is niet precies bekend wie in de beginjaren boven de schoenmakerij woonde, maar Ineke vond tijdens de verbouwing onder een plank in een vaste kast een brief gericht aan een mevrouw Polie-Tielema. De brief is geschreven door een kleindochter, die

haar grootmoeder het beste wenst voor het nieuwe jaar 1935. Ook kwam er een uitnodiging voor een bezoek aan de schoolarts tevoorschijn. Het kaartje bleek uit de eerste oorlogsjaren te dateren en betrof een van de broers van Hans.

Toen Jan en Ineke het pand kochten was het al sinds 1972 niet meer in gebruik als woning. „Het stond als kantoor- en winkelpand geregistreerd en het was nog een heel gedoe om er weer een woonvergunning voor te krijgen. Zowel op de begane grond als boven waren kantoren. Het was

donker doordat er een wand tussen de voor- en achterkamer was en er geen ramen in de deuren zaten. Er was een piepklein keukentje waar koffie gezet kon worden en een badkamer ontbrak." De ruimte die nu in gebruik hebben is badkamer werd vroeger ook al zo genoemd. Moeder Van der Sluijs droogde er de was en er stond een tafel en stoel waaraan Hans en zijn broer huiswerk maakten. „Maar we gingen gewoon in de keuken in de zinken teil." Ineke droogt haar was op het platje achter de badkamer. Hans vertelt en dat hij vroeger noten op het dak ernaast te drogen heeft gelegd. En dat hij muizen hield op het platje dat in zijn herinnering veel groter was. De ouders Van der Sluijs sliepen in dezelfde kamer als Jan en Ineke nu. Maar toen stond ook het bedje van de jongste telg er nog bij. Rick (16) de jongste Gelderman heeft de riante voorslaapkamer in gebruik.

Hans: „Mijn oudere broer en ik sliepen hier op een tweepersoonsbed en ons jongere broertje lag in een wit ledikantje, ik zie het nog zo voor me." De zolder is in tegenstelling tot vroeger met een vaste trap te bereiken. Het was één grote ruimte, maar nu zijn er twee kamers die in het weekend nog gebruikt worden door de elders op kamers wonende dochter des huizes. De twee andere kinderen Gelderman wonen inmiddels zelfstandig. Hans vertelt dat er in zijn tijd niemand op zolder sliep. „Hoewel we in 1953 in verband met de watersnood evacués uit Wijngaarden hadden. Die zullen er wel geslapen hebben neem ik aan. Net als de

Duitsers die in de oorlog bij ons ingekwartierd waren."

De ramen van de woonkamer op de eerste etage hebben nog de oorspronkelijke vlakverdeling, maar het ijzer is vervangen door kunststof. "Wat een mooi uitzicht nog steeds. Vroeger was hier ook al een muziektent en als er uitvoeringen werden gegeven zat mijn moeder hier samen met

haar vriendin om alle mensen die langs kwamen te bekijken."

Hans vertelt dat er vroeger schuifdeuren waren waar de tafel tegenaan stond: „Ik zie ons nog met zijn vieren op die tafel zitten. We kregen dan allemaal een lepel levertraan gevolgd door een schepje suiker." Ook de winkel beneden roept herinneringen op. De boekenkast op wielen wordt opzij gereden om de kelder te laten zien: „Waar jullie wijnvoorraad ligt stonden de lieslaarzen. Ik heb als kind eens zo'n grote laars bij de kachel gezet voor Sinterklaas in de hoop de heel veel cadeaus in te krijgen."

Achter de oorspronkelijke winkel is nu een gedeelte aangebouwd als extra boekenopslag. De schoenmakerij had aan de achterzijde hoge ramen, waardoor er goed licht was om te werken. Maar ook kon de schoenmaker daar zijn thuiskomende duiven in de gaten houden. Later liet hij ook nog een til op zolder maken. „Ik heb echt bewondering voor mijn moeder. Ze was verschrikkelijk schoon en die schoenmakerij, ons grote gezin en die duiven gaven natuurlijk ontzettend veel rommel. Het was altijd hard werken en als mijn vader weg was, stond ze ook nog in de winkel. Ze hadden het niet breed. Hoewel we zelfs in de oorlog nooit honger gehad hebben omdat er altijd schoenen waren om te ruilen. In

1954 verhuisden we naar de Stationsweg en ging mijn vader in loondienst."

Jan en Ineke hebben elk een parttime baan in respectievelijk het onderwijs en de zorg. Daarnaast bestieren ze: Boekhandel & Antiquariaat Tweeërlei. Maar ook wordt er nog volop verbouwd. „Alles was hier echt oud en uitgeleefd, maar we proberen het weer zoveel mogelijk in oude stijl terug te brengen. Zo zullen we ook de kleine zijetalage in het portiek ooit weer in ere herstellen." Er is een oud fotootje van rond 1940 waarop vader Van der Sluijs poseert in dat portiek. Speciaal voor Het Kompas neemt zoon Hans terwijl Jan en Ineke Gelderman toekijken, op dezelfde plek dezelfde pose aan.

Het winkelpand met bovenwoning wordt genoemd in 'Het architectonische talent van Aart Nieuwpoort' (geschreven door Kees Rouw) dat eerder dit jaar uitgegeven is door de Sliedrechtse Monumentencommissie.

Vanzelfsprekend is het boek verkrijgbaar in Boekhandel & Antiquariaat Tweeërlei, Dr. Langeveldplein 10.

Bron: Het Kompas

Tekst: Margreet Strijker